

Усага О. Ю.,
*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри прикладної математики та інформатики,
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

Усага В. В.,
*учитель-методист,
Спеціалізована загальноосвітня школа I - III ступенів № 12 з поглибленим
вивченням іноземних мов ім. С. І. Ковальчука м. Житомира*

ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТИ ПЕРЕВІРКИ ПРАВОПИСУ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ

У період активного становлення України як європейської держави значна увага приділяється якійсній підготовці фахівців, їх професійному становленню та розвитку, тому зростає мовнокомунікативна компетентність і значимість науково-дослідницької діяльності учнівської та студентської молоді. Основним завданням організації та розвитку такого виду діяльності є зростання рівня наукової підготовки фахівців з вищою освітою та виявлення обдарованої молоді для подальшого навчання в аспірантурі й поповнення наукових і педагогічних кадрів ВНЗ. У зв'язку з цим варто звернути увагу на використання онлайн-сервісів та інформаційно-комунікативних технологій, що значно підвищує ефективність виконання студентами наукових досліджень.

Аналіз сучасних наукових досліджень показав, що використання інформаційно-комунікаційних технологій, хмарних сервісів у науково-дослідній роботі значно сприяє популяризації та ефективності наукової діяльності. Тому на часі стає дослідження різних онлайн-сервісів, що стануть в нагоді не тільки студентам, а й науковцям. Серед таких допоміжних сервісів варто розглянути онлайн-інструменти для перевірки правопису наукових текстів українською мовою та їх призначення.

Розглянувши дослідження сучасних науковців-філологів виділимо такі різновиди помилок, що трапляються у наукових текстах: орфографічні, пунктуаційні, лексичні, стилістичні, морфологічні, синтаксичні тощо.

Одним із важливих завдань на кожному етапі підготовки науково-дослідних робіт є саморедагування, мета якого полягає в усуненні помилок засобами самокритичного ставлення до результатів власної праці. Писемне наукове мовлення, на відміну від усного, дає змогу вдумливіше працювати зі словом, повертатися до написаного, виробляючи таким чином власний стиль, удосконалюючи мовну і мовленнєву компетенції. Праця над науковим текстом потребує виправлень, уточнень, критичного ставлення до написаного, у результаті чого отримується грамотно викладені результати клопіткої праці [1]. Перевірити правопис тексту можна за допомогою звичайного орфографічного словника. Це може зайняти багато часу, і не усі слова можна знайти в звичайному словнику. Полегшити та пришвидшити цей етап роботи над дослідженням можуть онлайн-інструменти для перевірки правопису.

Серед онлайн-інструментів, що дають можливість виправити помилки саме україномовного тексту, можна виділити такі:

<http://onlinecorrector.com.ua/> – пропонує можливості щодо виправлення різних видів помилок шляхом завантаження доповнення OnlineCorrector для служби Google Документи, також є інші можливості та платні послуги;

<http://translate.meta.ua/ua/orthography/> – безкоштовний сервіс «Перевірка орфографії» використовує орфографічні словники і дає можливість перевіряти тексти, написані українською, російською та англійською мовами;

<https://languagetool.org/uk/> – вільний програмний засіб для перевірки граматики та стилю україномовних текстів, також підтримує 25 інших мов.

<http://uareferats.com/index.php/speller> – робота сервісу заснована на використанні орфографічних словників. Зараз можна перевіряти тексти на російській, українській і англійській мовах;

<https://advego.ru/text/3MZekTvfq4> – «Багатомовна перевірка орфографії онлайн», поєднує в собі, крім функції перевірки орфографії, семантичну перевірку тексту і перевірку документа на унікальність. Тут можна перевіряти тексти, написані різними мовами, однак обсяг тексту обмежений 100 000 символами. Така програма автоматично визначає мову тексту і окремо виводить неправильно написані слова;

<https://pravopisanie.online.ua/> пропонує перевірити правопис на трьох мовах, у тому числі і українською, також надає можливості перекладу

Кожен з цих онлайн інструментів перевіряє текст досить швидко і якісно. Одним спільним недоліком усіх розглянутих онлайн інструментів перевірки правопису є те, що помилки бувають, крім орфографічних, ще й пунктуаційні, стилістичні, морфологічні, лексичні, а ці помилки жодна програма якісно виправити не в силах.

У такому випадку у нагоді стануть такі веб-ресурси як «Словники України on-line» <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>, російсько-український словник <https://r2u.org.ua/> та російсько-український словник сталих виразів <http://stalivyrazy.org.ua/>, незамінним для досліджень, пов'язаних з інформатикою, буде ресурс «Словотвір», що допомагає влучно перекладати або вживати запозичені слова <http://slovotvir.org.ua/>.

На ресурсі Wikidot розміщено добірку словників та довідникової літератури, що підвищить як грамотність, так і культуру мовлення. Наприклад, Довідник з українського слововживання М. Волощак <http://nepravylno-pravylno.wikidot.com/>

Покращити свої знання рідної мови та вдосконалити комунікативні навички також можливо засобами інформаційно-комунікаційних та веб-технологій. Наприклад, використовуючи Тренажер з правопису української мови (<http://webpen.com.ua/>), що поєднує теоретичні положення й практичні завдання й сприяє засвоєнню граматики української мови та вдосконаленню правописних навичок; «Мова – ДНК нації» (<https://ukr-mova.in.ua/perevirka-tekstu>) дає можливість не тільки виправити орфографічні помилки у тексті, а й запобігти іншим видам помилок шляхом виконання тренувальних вправ тощо.

Проаналізувавши онлайн інструменти перевірки правопису, можна зауважити, що вони мають ряд значних переваг, але є і недоліки. Потрібно вивчати та поглиблювати свої знання мов, що використовуються для наукового спілкування та написання досліджень, і повністю не покладатися на онлайн перевірку тексту на помилки. З метою підвищення його грамотності потрібно використовувати весь свій запас знань.

У перспективі ми вбачаємо детальне дослідження переваг та недоліків дібраних онлайн інструментів перевірки правопису саме текстів науково-дослідних робіт.

Список використаних джерел та літератури

1. Холявко І. В. Культура української мови: навч. посіб [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://library.gnpu.edu.ua/books/Scientific%20language/Chapter%205/Part_1.htm